

ZALECENIA

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2015/976

z dnia 19 czerwca 2015 r.

w sprawie monitorowania obecności alkaloidów tropanowych w żywności

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Panel naukowy ds. środków trujących w łańcuchu żywnościowym („CONTAM”) Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności („EFSA”) przyjął opinię dotyczącą obecności alkaloidów tropanowych w żywności i paszach ⁽¹⁾.
- (2) Najlepiej zbadanymi alkaloidami tropanowymi są (-)-hioscyamina i (-)-skopolamina. Atropina jest mieszaniną racemiczną (-)-hioscyminy i (+)-hioscyminy, z których tylko enancjomer (-)-hioscyminy wykazuje działanie antycholinergiczne.
- (3) Obecność alkaloidów tropanowych w rodzaju *Datura* jest dobrze znana. *Datura stramonium* jest szeroko rozpowszechniony w regionach umiarkowanych i zwrotnikowych, w związku z czym nasiona *Datura stramonium* zostały znalezione jako zanieczyszczenia w lnieniu zwyczajnym, nasionach soi, sorgo, prosie, słoneczniku i gryce oraz ich produktach pochodnych. Nasiona *Datura stramonium* nie da się łatwo usunąć z sorgo, gryki i prosa przez sortowanie i czyszczenie.
- (4) Potrzeba więcej danych na temat obecności alkaloidów tropanowych w żywności. Istnieje również potrzeba zrozumienia warunków rolnych związanych z występowaniem alkaloidów tropanowych w towarach rolnych.
- (5) Należy zatem zalecić prowadzenie monitorowania obecności alkaloidów tropanowych w żywności,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Państwa członkowskie powinny, przy aktywnym udziale podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze, prowadzić monitorowanie obecności alkaloidów tropanowych w żywności, a w szczególności w:
  - zbożach i produktach pochodnych zbóż, w szczególności (w następującej kolejności) w:
    - gryce, sorgo, prosie, kukurydzy oraz mące gryczanej, z sorgo, z prosa i kukurydzianej,
    - żywności na bazie zbóż przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci,
    - śniadaniowych przetworach zbożowych,
    - produktach przemiału ziarna,
    - ziarnach przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
  - produktach bezglutenowych,
  - suplementach diety, herbatach i naparach ziołowych,
  - warzywach strączkowych (bez strąków), nasionach roślin strączkowych, nasionach oleistych i produktach pochodnych.
2. Do alkaloidów tropanowych, które należy poddać analizie, należą co najmniej atropina i skopolamina oraz, w miarę możliwości, należy osobno poddać analizie enancjomery hioscyminy oraz inne alkaloidy tropanowe.

⁽¹⁾ Panel CONTAM (panel EFSA ds. środków trujących w łańcuchu żywnościowym), 2013 r. Opinia naukowa dotycząca obecności alkaloidów tropanowych w żywności i paszach. Dziennik EFSA 2013; 11(10):3386, s. 113, doi:10.2903/j.efsa.2013.3386.

3. W celu zapewnienia reprezentatywności próbek dla danej partii państwa członkowskie powinny przestrzegać procedur pobierania próbek ustanowionych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 401/2006 ⁽¹⁾.
4. W miarę możliwości metodą analizy, którą należy stosować przy prowadzeniu monitorowania, jest wysokosprawna chromatografia cieczowa połączona ze spektrometrią masową/(spektrometria masowa) (HPLC-MS/(MS)) lub – jeżeli metoda HPLC-MS/(MS) nie jest możliwa – chromatografia gazowa połączona ze spektrometrią masową (GC-MS).

Granica oznaczalności (LOQ) dla atropiny (mieszanina racemiczna enancjomerów hioscyjaminy) i skopolaminy powinna wynosić w miarę możliwości poniżej 5 µg/kg i nie być wyższa niż 10 µg/kg dla towarów rolnych, składników, suplementów diety i naparów ziołowych i w miarę możliwości powinna być niższa niż 2 µg/kg dla gotowej żywności (np. śniadaniowe przetwory zbożowe) i 1 µg/kg dla żywności na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci.

5. Państwa członkowskie powinny, przy aktywnym udziale podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze, prowadzić badania mające na celu ustalenie czynników rolnych powodujących występowanie alkaloidów tropanowych w żywności w przypadku odnotowania znacznych ilości alkaloidów tropanowych.
6. Państwa członkowskie powinny zapewnić regularne dostarczanie wyników analiz, najpóźniej do października 2016 r., do EFSA w ustalonym przez EFSA formacie przekazywania danych zgodnie z wytycznymi EFSA w sprawie standardu opisu próbek (SSD) dla żywności i paszy ⁽²⁾ oraz dodatkowymi szczególnymi wymaganiami EFSA dotyczącymi sprawozdawczości.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 czerwca 2015 r.

W imieniu Komisji
Vytenis ANDRIUKAITIS
Członek Komisji

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 401/2006 z dnia 23 lutego 2006 r. ustanawiające metody pobierania próbek i analizy do celów urzędowej kontroli poziomów mikotoksyn w środkach spożywczych (Dz.U. L 70 z 9.3.2006, s. 12).

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>